

Met deze lessuggestie werk je effectief aan de kerndoelen

Met de lessuggesties van lezeninhetpo.nl werk je aan de kerndoelen Nederlands, en aan de kerndoelen van andere leergebieden. Door jeugdliteratuur (voor) te lezen, en door het nadenken, praten en schrijven over boeken, kunnen je leerlingen namelijk allerlei vaardigheden opdoen. Daarom helpen deze lessuggesties je om jeugdliteratuur te

koppelen aan onder andere wereldoriëntatie, kunst en cultuur of burgerschap. Zo kun je effectief werken aan meerdere belangrijke kerndoelen. Meer weten over hoe je jeugdliteratuur kunt inzetten binnen andere vakken? Kijk op lezeninhetpo.nl.

Vogel en Beer – De picknick en andere verhalen

tekst: Jarvis
vertaling: Tjibbe Veldkamp
illustraties: Jarvis

Gottmer 2024 – € 14,99 – ISBN: 9789025778002

Beeld
met een
Zilveren
Griffel
2025

Groep
1-3 (NL)
Leerjaar
kleuters (B)
Thema's
•vriendschap
•avontuur
•humor

**Je kunt een
leesfragment
van dit boek
inzien via de
website van
Gottmer
Kinder-
boeken.**

Maak kennis met Vogel en Beer! De beste vrienden beleven kleine avonturen in het grote bos. Zo vindt Beer een bijzondere bloem, gaan ze picknicken zonder picknick, probeert Vogel een meesterwerk te schilderen en kruipen ze samen onder het meest knusse dekentje ooit.

1 Vooraf

In *Vogel en Beer – De picknick en andere verhalen* staat de kracht van vriendschap centraal. Vogel en Beer doen alles voor elkaar en zorgen er te allen tijde voor dat de ander zich goed voelt. Het boek zit vol komische misstanden en humor. Vergeet niet stil te staan bij de prenten, die het boek nog iets extra's geven.

2 Introductie van het boek in de klas

Bekijk met de leerlingen de cover.

- Wat zie je op de cover? Welke dieren zie je? Wat doen de dieren?
- Waar denk je dat het boek over gaat?
- Valt je nog iets op aan de kaft
- Vind je de cover mooi?
- Lees de tekst op de achterkant voor. Wie heeft er zin om het boek te lezen? Heb je nu een ander idee van het verhaal?

3 Voorlezen

De vragen zijn geïnspireerd op de methode 'boekgesprekken' van Aidan Chambers. Alle antwoorden zijn goed: alles mag en kan verteld worden. Wees nieuwsgierig naar wat de leerlingen te vertellen hebben en vraag door.

Doel van de vragen:

- De leerlingen leren humor herkennen in een tekst.
- De leerlingen denken na over hoe je problemen kunt oplossen.
- De leerlingen herkennen het thema vriendschap in een verhaal.

Zorg ervoor dat iedereen het boek goed kan zien. Laat bijvoorbeeld [het leesexemplaar zien op het digibord](#). Lees de vier verhalen op verschillende momenten voor, of lees het boek in één keer uit. Stel tijdens het voorlezen nog geen vragen. Lees het boek (of een van de verhalen) nog een keer

voor. Neem de tijd voor het bekijken van alle illustraties. Lees de vragen voor het voorlezen even door. Je kunt alle vragen stellen of zelf een selectie maken.

Lees het verhaal 'De bloem'.

Vraag bijvoorbeeld:

- Pagina 4. Beer zegt: 'Ik ben echt niet nog maar net wakker, hoor!' Wat bedoelt Beer?
- Pagina 7. Beer is te laat: 'Sorry dat ik laat ben. Mijn voeten bewogen langzamer dan ik dacht.' Wat bedoelt hij hiermee? Wie vindt dit een goed smoesje?
- Pagina 8. 'Beer besloot niet op zijn ogen te letten en naar zijn oren te luisteren.' Kunnen de leerlingen dat ook? Wees dertig seconden helemaal stil. Wat heb je gehoord? Beer is op zoek naar Vogel. Hoe zie je dat aan Beers houding op de afbeelding?

- Pagina 9. Beer vraagt: 'Hoe kan ik een bloem opvrolijken?' Wat bedenkt Beer om de bloem op te vrolijken? Wat zou Beer nog meer kunnen doen?
- Pagina 9. 'Was vogel maar hier. Zij zou wel raad weten.', denkt Beer. Waar is Vogel op dat moment? Is ze ver weg of dicht bij Beer? Hoe weet je dat?
- Pagina 11. Waarom denkt Vogel dat de maan in het water is gevallen? Als je een voorwerp in het water ziet, dan noem je dat weerspiegeling. Wie heeft dat ook weleens gezien? En in welk seizoen wilde Vogel de blaadjes aan de boom plakken, denk je?
- Kijk naar de afbeelding op pagina 13. Bedenk drie manieren waarop Beer de bloem water kan geven.
- Pagina 15 en 16. 'Help ik zit vast!' 'Vast' zei Beer. 'Alle bloemen zitten toch vast? In elk geval heb ik er nog nooit eentje zien lopen.' Vogel en Beer hebben een misverstand, kun je dat uitleggen? Wat voor grapje maakt Beer?
- Pagina 19. 'Een pratende bloem? Beer, je bent ZO'N dompie.' Waarom denk je dat Vogel het woord 'dompie' gebruikt? Vind je Beer of Vogel een dompie na het lezen van dit verhaal? Mogen vrienden elkaar een dompie noemen, vind je?

Vraag na het lezen:

- Hoe weet je dat Vogel en Beer allerbeste vrienden zijn? Noem verschillende voorbeelden uit het verhaal.

Lees het verhaal 'De picknick'. Vraag bijvoorbeeld:

- Pagina 20. Op de wegwijzer staat: 'Bomen en Meer bomen.' Waar denk je dat Vogel en Beer zijn?
- Pagina 20 en 21. Vogel en Beer wandelen door het bos. Vogel stelt Beer allerlei vragen en Beer heeft het allemaal niet gedaan. Kijk eens naar de tas van Beer. Welke dingen passen daar wel in?
- Pagina 24. Beer heeft de muzikspeler

niet bij zich. Hoe lost Beer het op? Kun je nog een manier bedenken om het probleem op te lossen? Welke dieren herkennen de leerlingen op de afbeelding? Hoe voelen de dieren zich? Hoe weet je dat?

- Pagina 26. Beer heeft de ligstoelen niet bij zich. Hoe lost Beer het op? Kun je nog een manier bedenken om het probleem op te lossen?
- Pagina 27. Vogel kijkt naar de rugzak van Beer. Waar denk je dat Vogel bang voor is als ze zegt: 'tot nu toe'.
- Pagina 28 en 29. Beer heeft de picknick niet bij zich. Hoe lost Beer het op? Kun je nog een manier bedenken om het probleem op te lossen?
- Pagina 29. Beer en Vogel willen van de natuur knabbelen. Ze kijken naar het blad. Denk je dat het blad hun lekker lijkt? Waaraan zie je dat?
- Pagina 33. Beer moest heel nodig naar de wc. Maar dat durfde hij niet tegen Vogel te zeggen. Hoe komt dat, denk je? Hoe had Beer het probleem kunnen oplossen?

Vraag na het lezen:

- Hoe weet je dat Vogel en Beer allerbeste vrienden zijn? Noem verschillende voorbeelden uit het verhaal.
- Welke woorden vind je bij het verhaal passen? Denk aan: grappig, vriendschap, avontuur of problemen oplossen.

Lees het verhaal 'Het schilderij'. Vraag bijvoorbeeld:

- Pagina 35. Bedoelen Vogel en Beer dezelfde vorm van schilderen? Is het schilderen van een deur anders dan het schilderen op een doek of papier? Wat is er anders aan?
- Pagina 38. Welke woorden gebruikt Vogel om het schilderij van Beer te beschrijven? Kun je nog meer woorden bedenken? Op de volgende pagina's worden nog meer woorden genoemd (waanzinnig, geweldig, de beste, genie). Bespreek ook deze woorden met de leerlingen.

- Pagina 45. Beer houdt het schilderij van Vogel op z'n kop. Hoe lost Beer dit foutje op? Wat vind je van die oplossing? Bekijk ook de illustratie. Heeft Beer de tekening van Vogel hier op z'n kop, of niet? Hoe weet je dat?
- Pagina 46. Denk je dat Beer blij is dat Vogel nog meer schilderijen voor hem gaat maken? Hoe weet je dat?
- Blader door alle pagina's van het hoofdstuk en kijk goed naar de emotie van Vogel. Hoe voelt Vogel zich op de verschillende prenten?
- Pagina 57. Beer zei dat hij geen honger had. Geloof je dat als je naar de afbeelding kijkt? Wat zie je daarop?
- Pagina 58-60. Beer weet precies hoe hij Vogel kan opvrolijken. Hoe doet hij dat? Hoe zou jij Vogel opvrolijken?
- Pagina 61. Beer wil nooit ooit meer onder het dekentje uit. Wat bedoelt hij daarmee? Lukt het Beer om deze keer te blijven zitten?

Vraag na het lezen:

Vraag na het lezen:

- Hoe weet je dat Vogel en Beer allerbeste vrienden zijn? Noem verschillende voorbeelden uit het verhaal.
- Waarom zegt Vogel dat ze schilderen haat, denk je? Hoe lost Beer het op? Kun je nog meer oplossingen bedenken?

- Gedraagt Beer zich het hele verhaal als een goede vriend? Wat vind jij?
- Hoe weet je dat Vogel en Beer allerbeste vrienden zijn? Noem een voorbeeld uit het verhaal.

Lees het verhaal 'Het dekentje'. Vraag bijvoorbeeld:

- Pagina 48. Kijk eens goed naar de kamer van Beer. Wat zie je allemaal?
- Pagina 49. Beer zegt dat niets hem in beweging kan brengen en dan gaat de bel. Denk je dat Beer blijft zitten of doet hij open? Klopt het dat niets Beer in beweging kan brengen? Wanneer denk je dat Beer ook opstaat?
- Pagina 50 en 51. Beer en Vogel hebben allebei een andere emotie. Kun je dat uitleggen? Welke emoties zie je?
- Pagina 52. Beer klinkt erg hongerig, maar hij zegt dat het geluid dat je hoort van de donder is. Kun je nog meer geluiden bedenken die klinken als het rammelen van je maag, of als donder? Welke smoes zou jij bedenken?
- Pagina 54. Wat staat er op de wegwijzer? Heb jij dat ook weleens gezien?
- Pagina 56 en 57. 'De ogen van Vogel werden helemaal knipperig'. Wat betekent dat? Waarom is Vogel verdrietig, denk je?

4A Verwerking: De picknick

De leerlingen maken samen een picknick voor Beer, die de picknick is vergeten mee te nemen.. Als je geen spullen bij je hebt, hoe kun je die dan zelf maken? Ze verdelen taken, maken een plan en bouwen met verschillende materialen. Tot slot presenteren ze hun onderdeel tijdens een gezamenlijke picknick in de klas.

Doelen:

- De leerlingen denken na over wat er nodig is voor een picknick.
- De leerlingen ontwerpen een picknickplek.

Sluit aan bij het nieuwe kerndoel 5A (Nederlands - Communicatie): *De leerling reflecteert op het proces en evalueert het product van een taalactiviteit.*

Benodigheden:

- bouwmaterialen en knutselspullen
- eventueel een echt picknickkleed

1. Beer is de picknickmand en al het andere voor de picknick vergeten. Hoe kun je die spullen zelf maken? Bedenk samen wat je allemaal nodig hebt voor een picknick. Teken de ideeën op het bord. Denk aan: een kleed, stoelen, een tafel, eten, drinken, bekers en borden.

2. Verdeel de leerlingen over de verschillende benodigdheden of laat ze zelf kiezen waaraan ze willen werken. Plak naamkaartjes of foto's achter de tekeningen op het bord. Zo ziet iedereen wie waar mee bezig is.

3. De verschillende groepjes gaan aan de slag. Ze mogen zelf bedenken hoe ze het gaan bouwen. Laat de leerlingen een plan maken: wat gaan we maken? Waarmee? Hoe komt het eruit te zien? Hierna kunnen ze aan de slag met bijvoorbeeld blokken, knutselmateriaal, klei, of wat er allemaal nog meer beschikbaar is. Het is belangrijk dat het werk in het midden van de klas gebouwd wordt of daar kan worden neergezet.

4. Is alles klaar? Dan is het tijd voor de picknick. Maak er een verhaalmoment van. 'Beer heb je de stoelen meegenomen?' Laat de leerlingen reageren: 'Ja, Vogel, kijk daar!' en de stoelen aanwijzen. Laat de leerlingen dan kort over hun onderdeel vertellen. Wat hebben ze gemaakt? Waar zijn ze trots op?

Tip: het is ook leuk om de les af te sluiten met een echte picknick, binnen of buiten.

4B Verwerking: Het schilderij

Tijd om naar buiten te gaan. De leerlingen gaan net als Vogel en Beer aan de slag met het naschilderen van een boom.

Doelen:

- De leerlingen observeren vormen, kleuren en details in de natuur.
- De leerlingen schilderen een boom.

Benodigheden:

- verfspullen
- placemats om mee naar buiten te nemen.
- eventueel sponsjes, tandenborstels of kurken om mee te verven

Sluit aan bij kerndoel 4A (Nederlands - Communicatie): *De leerling voert gesprekken afgestemd op doel, gesprekspartner(s) en context.*

1. Vogel en Beer schilderen allebei een boom, ieder op hun eigen manier. Welke boom vinden de leerlingen het best gelukt? Hoe komt dat? Moet een boom op een boom lijken, of is het niet erg als deze anders is dan je gewend bent?

2. Als je goed naar de boom van Beer kijkt, dan lijkt het alsof hij allemaal stipjes heeft gezet. Welke kleuren zie je terug in de

boom van Beer? Zou je een boom ook met kleine streepjes kunnen maken? Hoe kan het nog meer? Doe het eventueel voor op het bord.

3. Tijd om naar buiten te gaan. Waar zien de leerlingen bomen? Lijken ze op elkaar? Wat valt je op? Welke kleuren zie je allemaal?

4. Deel de verfspullen uit. Wijs een boom aan en laat de leerlingen de boom naschilderen. Kunnen ze het net als Beer met kleine stipjes? Doen ze het zoals Vogel, of hebben ze een eigen manier? Hoe ze het doen maakt niet uit, als ze maar goed kijken naar de boom. Bespreek voordat ze aan de

slag gaan de verftips van Vogel op pagina 36: 'Doe één oog dicht' en 'Doe een stap achteruit, krab aan je kin en zeg "Hmm".'

5. Laat alle tekeningen drogen. Beer geeft Vogel allemaal complimenten. Dat gaan de leerlingen nu ook doen. Laat ze klappen en iets aardigs zeggen over het kunstwerk van een klasgenoot.

5 Verder lezen

- Meer boeken over dit thema lezen? Lees dan ook de andere boeken van Jarvis over Vogel en Beer: *De sterren en andere verhalen* en *Het avontuur en andere verhalen*. De boeken zijn vertaald door Tjibbe Veldkamp.
- Of lees *Op de vriendschap* van Milla Shan en Frank Daenen, waarin twee heel verschillende dieren vrienden worden.
- In *Een zee van liefde* gaat Pinguïn op bezoek bij zijn vriend Beer. Hij heeft een koffer bij zich, een lantaarn en een groot geheim. Een universeel verhaal over liefde.

Colofon

© Stichting Lezen

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek)

Auteur

Patsboem! educatief

Vormgeving

Hocus (studiohocus.nl)

www.lezen.nl